

DE SLAGEN VAN SYDNEY, DEEL 1

Door: Raymond T. Hoser, 41 Village Avenue, Doncaster, Victoria, Australië.

Inhoud: Over Sydney - Identificeren van de slangen van Sydney - Determinatiesleutel - Opmerkingen over de beschrijvingen van de slangen van Sydney - Typhlopidae - Boidae - Colubridae.

* * *

OVER SYDNEY

Sydney is de oudste en grootste stad van Australië. Het is de hoofdstad van New South Wales, de dichtstbevolkte staat van het land. De stad telt tussen de 3,5 en 4,5 miljoen inwoners, al naar gelang de buitenste voorsteden en satelietsteden wel of niet worden meegerekend. Momenteel neemt het inwonertal jaarlijks met tachtig- tot honderdduizend toe, als gevolg van natuurlijke groei en immigratie (uit hoofdzakelijk andere landen).

Sydney ligt ongeveer 900 km ten noord-noordoosten van Melbourne, dat met ongeveer 600.000 inwoners minder dan Sydney de tweede stad van Australië is. Een artikel over de slangen van Melbourne verscheen eerder in twee delen in dit tijdschrift (Hoser, 1990a, b). De in dit artikel genoemde slangen komen ook in het onderhavige artikel aan bod, met uitzondering van de kleine zweepslang *Uroechis flagellum*, die niet in de omgeving van Sydney voorkomt.

De beschrijvingen van de slangesoorten in dit artikel bevatten ook informatie over de verspreiding in het district rond Sydney, alsmede andere relevante lokale wetenswaardigheden. De twee soorten wormslangen die in de regio rond Sydney voorkomen, worden samen beschreven, omdat zij in uiterlijk en leefgewoonten grote overeenkomsten vertonen.

Volgens het Year Book Australia (1982) ligt Sydney gemiddeld 42 meter boven zeeniveau. Naar Australische maatstaven is de temperatuur relatief laag en doordat Sydney voor het grootste gedeelte aan de kust ligt, blijft de stad de extreme zomerhitte en de midwinterse nachtkoude bespaard, die vele andere streken van Australië teisteren. De regen valt hier voor Australische begrippen overvloedig: gemiddeld 1.215 mm per jaar, met waarden schommelend tussen de 585 en 2196 mm.

Hoewel in Sydney bijna de dubbele hoeveelheid neerslag valt als in Melbourne, is de neerslag in Sydney heviger als men kijkt naar de hoeveelheid die in een bepaalde periode valt. Dit betekent, dat Sydney dagelijks meer uren zon krijgt dan Melbourne. De regen valt over het hele jaar, maar is in de zomermaanden wat overvloediger.

De gemiddelde maximum temperatuur bedraagt 21,4°C en de gemiddelde minimum temperatuur 13,6°C. Het warmterecord ligt op 45,3°C (in de stad Sydney) en het kouderecord op 2,1°C (in de stad). Hierbij moet worden aangetekend, dat de westelijke voorsteden die verder van de kust met zijn matigende invloeden liggen, hogere en lagere temperaturen noteren, terwijl voor de hogere gedeelten van de Blue Mountains (90-120 km ten westen van Sydney), die tot meer dan 1000 meter boven de zeespiegel reiken, aanzienlijk lagere minimum temperaturen zijn geregistreerd en het gemiddeld ook veel kouder is dan in de andere gebieden binnen de metropool.

Sydney ligt in het 'Sydney basin', dat in het centrum vlak is en aan de randen heuvelachtig. Het centrale gedeelte van dit bassin ligt ten zuiden van Sydney GPO, iets ten zuiden van Port Jackson, maar ten noorden van Botany Bay. Ten noorden en zuiden van de stad liggen

Foto 1: Three Sisters, ± 100 km west of Sydney in the Blue Mountains, Katoomba. Copperheads and White-lipped snakes are found here. Koperkoppen en witlip slangen komen hier voor; foto R.T. Hoser.

Foto 2: Kurringai Chase habitat, Terrey Hills, ± 25 km north of Sydney. The rocky sandstone habitat with crevices and exfoliations provides optimal habitat for many types of reptiles including snakes. Het rotsachtige zandsteen gebied met zijn spleten en geërodeerde rotsen vormt een optimaal biotoop voor veel reptielen soorten, inclusief slangen; foto R.T. Hoser.

heuvels die hoger zijn dan 300 meter, terwijl zich ongeveer 100 km ten westen van de stad op een plateau dat tot 100 meter boven de zeespiegel ligt, bergketens (The Blue Mountains) verheffen.

De streek rond Sydney bestaat uit zandsteenrotsen, hoewel er ook brokken zachte leisteen en klei in de zandsteenstreken zijn gevonden. In het centrum van het Sydney Basin en op de Cumberlandvlakte, waar de meeste westelijke voorsteden liggen, overheersen klei en zachte leisteen (zie foto 1). De Stille Oceaan ten oosten van de stad en de Blue Mountains ten westen van de stad zijn de belangrijkste klimaatbeïnvloedende factoren. De meeste regen valt in de voorsteden aan de kust, in het bijzonder aan de noordelijke kuststrook van Sydney, en naar het westen toe neemt de regenval af. In de meest westelijk gelegen voorsteden, zoals Liverpool, bedraagt de gemiddelde jaarlijkse neerslag ongeveer de helft van die in de voorsteden aan de kust. De hoeveelheid neerslag neemt weer toe als men naar de hoger gelegen delen van de Blue Mountains reist.

De gebieden met zandsteen die niet verstedelijkt zijn, zijn veelal begroeid met struikgewas en met relatief veel geïntroduceerde grassoorten en kruiden. Veel van deze ongerepte gebieden liggen in natuurparken, zoals Kurringai Chase en Brisbane Water in het noorden en Heathcote in het zuiden. Verder is er nog een aantal kleinere parken en reservaten. Deze zandachtige gebieden hebben een goede afwatering en worden gekarakteriseerd door grote aantallen zandsteenrotsen, die voor de meeste reptielensoorten een optimale schuilplaats en habitat vormen. (zie foto 2).

De habitats die een klei-of leisteenbodem hebben, in het bijzonder die van de Cumberlandvlakte, herbergen relatief weinig reptielensoorten. Dit is ook het geval in streken waar het habitat verhoudingsgewijs nog in natuurlijke staat verkeert (deze ongerepte gebieden zijn vandaag de dag zeldzaam).

Dankzij het feit dat de streek rond Sydney zowel subtropische als meer gematigde zones kent, is de reptielenfauna relatief rijk. Bovendien lijken de habitats met zandsteen de potentiële rijkdom aan reptielensoorten in deze streek te verhogen. In dit artikel komen 21 slangesoorten aan bod die binnen een straal van 80 km van Sydney GPO voorkomen. Zou men het gebied uitbreiden tot een straal van 100 km van de stad, dan zou er nog één soort bijkomen.

Het artikel geeft niet zulke gedetailleerde informatie over elke soort als het al eerder genoemde artikel over de slangen van Melbourne. Verwijzingen naar verdere literatuur komen in de tekst zelf niet voor. Wel wordt aan het einde een bibliografie gegeven. Enkele van de daar vermelde titels worden ook in het artikel over de slangen van Melbourne vermeld.

IDENTIFICEREN VAN SLANGEN VAN SYDNEY

De slangen van Sydney kunnen op vele manieren worden geïdentificeerd. Een kenner kan de soorten meestal in één oogopslag herkennen. De bij het identificeren gebruikte kenmerken zijn de kleur, de morfologie en de schubben. Aangezien de kleuren enorm kunnen variëren, worden met name de twee laatstgenoemde kenmerken gebruikt. Kleuren en morfologie kunnen aan de meeste mensen zonder problemen uitgelegd worden.

Voor wie niet bekend is met de beschubbing van slangen, volgt hier enige uitleg. De schubben bij slangen zijn op een karakteristieke wijze gerangschikt, zoals de zogenaamde ventralen (buikschubben). De verschillende soorten hebben ieder hun eigen aantal en karakteristieke verdeling van de schubben, in het bijzonder op de kop, hoewel de lichaamsschubben vaker voor het identificeren worden gebruikt. De volgende schubben worden hierbij het meest gebruikt: het aantal rijen schubben om het midden van het lichaam, de ventralen (dit zijn de buikschubben die voor de anaalschub zitten) en de subcaudalen (de schubben onder de staart, na de cloaca). Indien de rijen om het midden van het lichaam worden geteld, worden de

ventralen niet meegerekend (het aantal moet altijd oneven zijn). Bij het tellen van de subcaudalen worden de eventuele gedeelde schubben paarsgewijs geteld.

DE SLANGEN VAN SYDNEY

Van de ruwweg 140 soorten die in Australië leven, komt ongeveer een zevende deel in de regio rond Sydney voor (binnen een straal van 80 kilometer, in het Sydney basin).

De slangen van Sydney behoren tot de volgende vijf families: de wormslangen (*Typhlopidae*; twee soorten), pythons (*Boidae*, één soort), ringslangachtigen (*Colubridae*, twee soorten), koraalslangachtigen (*Elapidae*, 15 soorten), zeeslangen (*Hydrophiidae*, één soort).

De wormslangen (*Typhlopidae*) zijn wormachtige, onschuldige slangetjes. Behalve in nachten waarin de temperatuur boven de 18°C komt, brengen zij hun leven ondergronds door. Het zijn de enige insectivore slangen van Australië.

De pythons (*Boidae*) zijn de dikste niet-giftige slangen die hun prooi door wurging doden. Kop en nek zijn duidelijk afgescheiden van het lichaam. Tot de pythons behoren 's werelds grootste slangen.

De ringslangachtigen (*Colubridae*) vormen overal ter wereld de meest dominerende slangenfamilie, behalve in Australië. In Sydney komt zowel een boomslang met gegroefde als een boomslang met gladde tanden voor.

De koraalslangachtigen (*Elapidae*) hebben giftanden voor in de bek. Zij vormen de meest voorkomende groep slangen in Australië. Het zijn allemaal gifslangen en het gif van sommige soorten is dodelijk. Deze familie kent de gevaarlijkste soorten en komt over de hele wereld voor. Tot deze familie behoren onder meer de doodsadder, de taipan, de tijgerslang, de mamba en de cobra.

De zeeslangen (*Hydrophiidae*) zijn helemaal aangepast aan het leven onder water. De romp is zijdelings afgeplat en de staart is afgeplat als een vin. Zij zijn verwant aan de koraalslangachtigen. Alle zeeslangen zijn giftig. Ze worden gewoonlijk alleen op het land aangetroffen als ze ziek zijn of door stormen aan land gespoeld zijn. Weliswaar bewegen ze zich op het land moeizaam, maar dat neemt niet weg dat ze nog altijd kunnen bijten.

Tenslotte komen in de regio twee pootloze hagedissen voor (familie *Pygopodidae*). Zowel de gewone schubpoothagedis als spitskopschubpoothagedis (*Lialis butonis*) is talrijk en wordt vaak abusievelijk voor een slang gehouden. Men kan deze dieren herkennen aan hun externe oren, dikke vleesachtige tong en lange staart, die bij beide soorten kan loslaten.

DETERMINATIESLEUTEL

Met deze sleutel is het mogelijk om snel alle slangen en pootloze hagedissen van Sydney en omgeving te determineren. De pootloze hagedissen zijn in de sleutel opgenomen om misverstanden door omissie te voorkomen. De sleutel is alleen toepasbaar op slangen uit de regio rond Sydney (tot 80 kilometer buiten de stad) en is niet te gebruiken bij slangen uit andere streken.

- 1A. Geen gevorkte tong, externe ooropeningen (Family *Pygopodidae*, pootloze hagedissen) 2
 1B. Gevorkte tong, geen externe ooropeningen 3
- 2A. Scherp onderscheiden, spitse snuit, kop bedekt met kleine onregelmatige schubben
 Lialis burtonis, spitskopschubpoothagedis
 2B. Kop bedekt met regelmatige schubben . *Pygopus lepidopodus*, gewone schubpoothagedis

Foto 3: *Typhlina nigrescens* (Gray, 1854), blind snake, blinde slang, Cottage Point, NSW; foto R.T. Hoser.

Foto 4: *Typhlina proximus* (Waite, 1893), blind snake, blinde slang, Terrey Hills, NSW; foto R.T. Hoser.

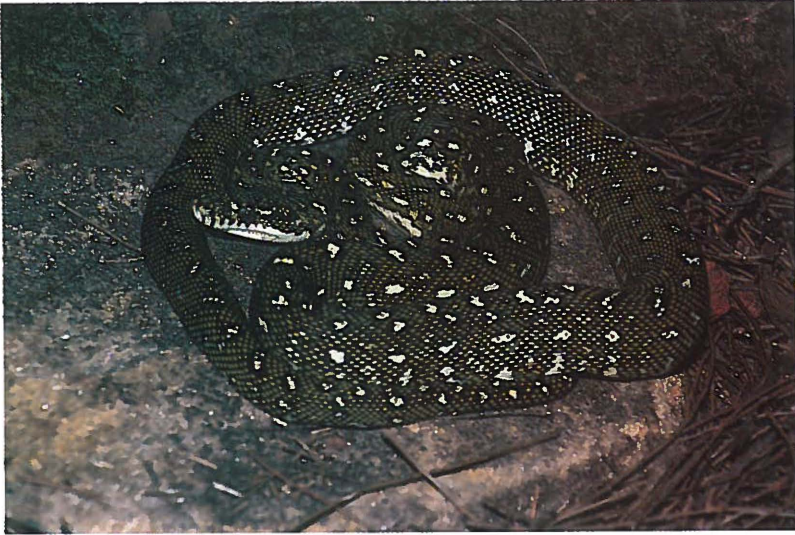

Foto 5: *Morelia spilotes* (Lacepede, 1804), diamond python, 18 month old male, 18 maanden oude man, Kenthurst, NSW; foto R.T. Hoser.

Foto 6: *Boiga irregularis* (Merrem, 1802), brown tree snake, + 1.2 m, bruine boomslang, West Head NSW; foto R.T. Hoser.

- 3A. Ogen slechts zichtbaar als zwarte puntjes (Familie *Tylopidae*, wormslangen) 4
 3B. Ogen goed ontwikkeld 5
- 4A. 20 Rijen schubben om het midden van het lichaam . . *Typhlina proximus*, wormslang
 4B. 22 Rijen schubben om het midden van het lichaam . . *Typhlina nigrescens*, wormslang
- 5A. Min of meer ronde staart, niet afgevlakt en niet peddelvormig 6
 5B. Staart verticaal sterk samengedrukt en vinvormig
 (Familie *Hydrophiidae*, zeeslangen) *Pelamis platurus*, geelbuik zeeslang
- 6A. Minder dan 30 rijen schubben om het midden van het lichaam 7
 6B. Meer dan 30 rijen schubben om het midden van het lichaam
 (Familie *Boidae*) *Morelia spilota*, diamantpython
- 7A. Eén of meer loreale schubben aanwezig, of als deze afwezig zijn 23 of meer schubbenrijen
 om het midden van het lichaam; en een gedeelde anaalschub
 (Familie *Colubridae*, ongevaarlijke of opisthoglyfe slangen) 8
 7B. Geen loreale schubben, ongedeelde anaalschub indien er 23 of meer schubbenrijen om
 het midden van het lichaam lopen (Familie *Elapidae*, gifslangen) 9
- 8A. Minder dan 225 ventralen en 13 schubbenrijen om het midden van het lichaam
 Dendrelaphis punctulatus, groene boomslang
 8B. Meer dan 225 ventralen en 19 tot 23 schubbenrijen om het midden van het lichaam
 Boiga irregularis, bruine boomslang
- 9A. Geen subocularen. Geen gebogen zachte stekel op het puntje van de staart 10
 9B. Wel subocularen. Een gebogen zachte stekel op het puntje van de staart
 Acanthophis antarcticus, doodsadder
- 10A. Alle subcaudalen ongedeelde 11
 10B. Tenminste enkele subcaudalen gedeeld 17
- 11A. Enkelvoudige anaalschub 12
 11B. Gedeelde anaalschub *Hemiaspis signata*, moerasslang
- 12A. De frontale schub is langer dan breed; waar de frontale schub slechts een beetje langer
 dan breed is, is de lagere voorste temporaal korter dan de frontale schub 13
 12B. De frontale schub is niet of nauwelijks langer dan breed; de lagere voorste temporaal is
 even lang of langer dan de frontale schub . . . *Notechis scutatus*, oostelijke tijgerslang
- 13A. Schubben in 15-21 rijen over het midden van het lichaam, ventralen zijn niet gekield of
 gekerfd; als het er 19 of meer zijn is het aantal ventralen minder dan 190 14
 13B. 19-21 rijen schubben over het midden van het lichaam; ventralen gekield of gekerfd en
 meer dan 190 in aantal (Genus *Hoplocephalus*) 23
- 14A. Frontale schub minder dan anderhalf keer zo breed als de supraoculaire schub
 Cryptophis nigrescens, kleinoogslang
 14B. Frontale schub meer dan anderhalf keer zo breed als de supraoculaire schub 15

- 15A. De laterale schubben die aan de ventralen grenzen, zijn niet merkbaar groter (Genus *Drysdalia*) 16
- 15B. De laterale schubben die aan de ventralen grenzen, zijn duidelijk groter *Austrelaps ramsayi*, hooglandkoperkop
- 16A. Geen ring om de nek *Drysdalia coronoides*, witlip slang
- 16B. Een vage gele ring om de nek *Drysdalia rhodogaster*, Eastern masters snake
- 17A. Gewoonlijk alle subcaudalen gedeeld 18
- 17B. Gewoonlijk de voorste subcaudalen enkelvoudig, de overige gedeeld *Pseudechis porphyriacus*, roodbuik zwarte slang
- 18A. 35 of meer subcaudalen 19
- 18B. Minder dan 35 subcaudalen 22
- 19A. Nasale en preoculare schubben raken elkaar 20
- 19B. Nasale en preoculare schubben staan ver van elkaar . *Furina diadema*, roodnek slang
- 20A. 15 Rijen schubben over het midden van het lichaam 21
- 20B. 17 of meer rijen schubben over het midden van het lichaam *Pseudonaja textilis*, oostelijke bruine slang
- 21A. Diameter van het oog is opvallend groter dan de afstand ervan tot de bek *Demansia psammophis*, geelkopzweep slang
- 21B. Diameter van het oog is even groot als of minder dan de afstand tot de bek (genus *Cacophis*) 25
- 22A. Kleurenpatroon bestaat niet uit afwisselend zwarte en witte ringen (Genus *Cacophis*) 25
- 22B. Kleurenpatroon bestaat van kop tot staart uit afwisselend zwarte en witte ringen *Vermicella annulata*, Bandy bandy
- 23A. Lichaam gebandeerd of gespikkeld 24
- 23B. Lichaam zonder ringen of spikkels *Hoplocephalus bitorquatus*, Pale-headed snake
- 24A. Lichaam met geel en zwarte ringen, de gele zijn meestal twee of schubben breed; de zwarte ringen breiden zich vaak uit tot aan de randen van de ventralen *Hoplocephalus stephensi*, Stephen's banded snake
- 24B. Lichaam is zwart met talrijke verspreide gele of witte schubben; de laatste vormen vaak onregelmatige dwarsbanden die zelden meer dan één schub breed zijn. De randen van de ventralen zijn geel of wit *Hoplocephalus bungaroides*, breedkop slang
- 25A. Een volledige witte, crèmekleurige of gele ring om de kop, de buik is niet roodachtig van kleur *Cacophis krefftii*, Kreffts dwerg slang
- 25B. Een zwakkere gouden laterale koptekening, die geen volledige ring vormt; roodachtige buik *Cacophis squamulosus*, gouden-kroon slang

OPMERKINGEN OVER DE BESCHRIJVINGEN VAN DE SLAGEN VAN SYDNEY

Alle slangesoorten die binnen een straal van 80 km van Sydney en het aangrenzende zandsteen gebied voorkomen, worden hier vermeld. Samen met de beschrijvingen wordt een foto van een dier afkomstig uit de omgeving van Sydney getoond. Alle vermelde lengtes hebben betrekking op de totale lengte: dit is de kop-lichaamslengte plus de staartlengte.

TYPHLOPIDAE

Blinde of wormslangen, *Typhlina nigrescens* (Gray, 1845) en *Typhlina proximus* (Waite, 1893). Foto's 3 en 4.

Beschrijving.

De ogen zijn gereduceerd tot kleine, donkere vlekken onder de schubben van de kop en doen slechts dienst als lichtsensoren. De kleine, gebogen bek zit achter de snuitpunt, waardoor die er haaiachtig uitziet. Het cilindervormige lichaam dat gelijkmatig van dikte is, heeft een korte staart die uitloopt in een neerwaarts gerichte stekel. Wormslangen hebben gladde rose- tot bruinachtige, glanzende schubben, die om het hele lichaam heen gelijkmatig van afmeting zijn (d.w.z. er zijn geen brede buikschubben). Bij gelegenheid kunnen ze tot 60 cm lang worden.

Foto 7: *Dendrelaphis punctulatus* (Gray, 1826), green tree snake, groene boomslang, St. Ives, NSW; foto R.T. Hosier.

Verspreiding.

Wormslangen (beide soorten) worden gewoonlijk in alle delen van Sidney aangetroffen, inclusief het gebied van de noordkust en de oostelijke voorsteden.

Algemeen.

Wormslangen zijn niet giftig en komen in alle habitats voor. Van het voedselscala van wormslangen wordt verondersteld, dat het bestaat uit mieren en termieten. Er is van ze bekend, dat ze reuzenmieren eten. Wanneer ze worden gevangen, scheiden ze een sterke en onaangename geur af uit hun goed ontwikkelde anala klieren. Ze verknopen zichzelf graag tot dichte bollen.

Wormslangen zijn actieve gravers bij nacht en worden gewoonlijk slechts aangetroffen op het grondoppervlak bij warm of nat weer, vooral nadat het geregend heeft. Overdag treft men de meeste wormslangen aan als ze bij toeval worden opgegraven of als men stenen of stukken hout verplaatst.

Het is bekend, dat winterslaapaccommodaties en meer in het bijzonder zomerse broedplaatsen voorkomen. De grootste tot dusver opgetekende broedplaats is aangetroffen in St.-Ives en bestond uit ongeveer 35 exemplaren onder één rots.

Wormslangen zijn ovipaar (eierlegend); ze leggen in de late zomer ongeveer 4 tot 5 eieren.

BOIDAE

Diamantpython, *Morelia spilota* (Lacépède, 1804). Foto 5.

Beschrijving.

De zwaargebouwde diamantpython is in de kuststreek van New South Wales de variant van de wijdverspreide tapijtpython, die de nominaatvorm van de ondersoort is. De slang heeft een grote kop, die zich duidelijk afscheidt van een relatief dunne nek en het stevige lijf. Het dier is boven typisch glanzend olijfwart van kleur, met op veel schubben crèmekleurige of gele vlekjes, die voor de typerende rijen diamantachtige patronen zorgen. De randen van de bek zijn crèmekleurig tot geel. Naar achteren toe worden ze steeds meer afgewisseld met donkergrijs.

De schubben zijn glad, met 45-51 rijen om het midden van het lichaam, 251-304 ventralen, 63-92 gedeelde subcaudalen. De anaalschub kan zowel enkelvoudig als gedeeld zijn.

De slang kan groter worden dan drie meter, maar meestal is de maximumlengte twee meter. De diamantpython is in lengte de grootste slang van de regio.

Verspreiding.

Diamantpythons worden regelmatig aangetroffen in de buitenste voorsteden van Sydney. Het meest komen ze voor in heuvelachtige en rotsrijke gebieden.

Algemeen.

Diamantpythons zijn overdag of 's nachts actief. Buiten hun actieve periode kan men ze aantreffen in bomen, rotsspleten, onder grote rotsblokken of eenvoudig tussen de vegetatie.

Het voedsel bestaat hoofdzakelijk uit warmbloedige dieren, zoals knaagdieren en vogels. Daarom houden veel boeren deze slangen vaak in graanschuren. Kleinere slangesoorten zijn eerder geneigd om koudbloedige prooidieren te eten.

Paar- en overwinteringspopulaties komen voor. Voor het feit dat er meer mannetjes dan vrouwtjes gevangen worden, is nog geen verklaring gevonden. De paring vindt meestal vroeg in de lente (september, oktober) plaats.

De eieren worden meestal rond december gelegd, hoewel van deze soort bekend is, dat ze het hele jaar door eieren legt. Gemiddeld bestaat een legsel uit 15 eieren. Het vrouwtje windt zichzelf om het legsel heen om de eieren te beschermen tegen predatoren en om ze uit te broeden. Door snelle spiercontracties kan een vrouwtje van de diamantpython tot op zekere hoogte warmbloedig worden.

De broedtijd duurt gewoonlijk drie maanden en de jongen zijn ongeveer 30 cm lang. De jongen zijn meestal aanzienlijk levendiger van kleur dan de oudere dieren. Met mogelijke uitzondering van een enkele jonge python, zijn de meeste dieren mak, zelfs als ze pas gevangen zijn. Recent radio-telemetrisch veldwerk van Shine en Slip (zie bibliografie) heeft veel gedetailleerde kennis van de leefwijze van deze soort opgeleverd. In tegenstelling tot wat werd aangenomen, leeft deze soort aanzienlijk meer in bomen. Veel exemplaren werden op meer dan zes meter hoogte aangetroffen in goed verborgen boomholtes en andere schuilplaatsen in bomen.

Terwijl het geslacht van andere pythonsoorten nauwkeurig aan de hand van de grootte van de sporen kan worden bepaald, is dit bij de diamantpython niet het geval. Beide sexen hebben bijna geen verschil in spoorgrootte. Bovendien varieert de grootte per individu zodanig, dat elk mogelijk verschil bij beide geslachten gemakkelijk overlapt wordt. Ook het sonderen is moeilijker dan bij andere soorten. Dieren die als mannetje waren gesext door ervaren slangenkenners, bleken achteraf vrouwtjes te zijn. Rekening houdend met fouten bij het sexen, blijken desalniettemin in gevangenschap toch nog aanzienlijk meer vrouwtjes dan mannetjes voor te komen.

COLUBRIDAE

Bruine boomslang *Boiga irregularis* (Merrem, 1802). Foto 6.

Beschrijving.

Deze dunne slang is dorsaal bruin tot helder roodbruin van kleur en heeft veel onregelmatige, onduidelijke, donkere dwarsbanden. De ventralen zijn zalmkleurig (in de regio van Sydney).

De bruine boomslang heeft een grote, duidelijk van de rest van het lichaam afgescheiden kop. Het lichaam zelf is lang en dun en loopt tapsgewijs toe. De schubben zijn glad. Om het midden van het lichaam liggen 19 rijen schubben. Het aantal ventralen bedraagt 236-259, het aantal gedeelde subcaudalen 87-104 en de anaalschub is ongedeeld.

Normaal gesproken bereikt deze soort een lengte van gemiddeld 1,5 meter, maar ze kan soms de twee meter overschrijden.

Verspreiding.

Deze soort komt het meest voor in de zandsteengebieden ten noorden en noordwesten van Sydney. In grote zuidelijke streken zoals de Cumberlandvlakte en het Royal National Park komt ze niet voor. In de Blue Mountains is ze niet algemeen.

Algemeen.

De slang heeft een nachtelijke levenswijze. Het is een klimslang die in bomen leeft of, wat in de regio van Sydney meer voorkomt, op rotsblokken. Overdag houdt deze slang zich meestal op in rotsspelen of in de raatvormige patronen boven in zandsteengrotten.

Studies hebben aangetoond dat de bruine boomslang 's nachts zijn schuilplaats verlaat om in het aangrenzend bushland voedsel te zoeken. Het menu is gevarieerd en omvat kikkers, kleine hagedissen, zoogdieren en vogels.

Hoewel de bruine boomslang opisthoglyf is, worden ze als ongevaarlijk beschouwd, omdat het gif te zwak is. Bij het doden van de prooi vertrouwt deze slang dan ook meer op wurging dan op de uitwerking van het gif.

Deze soort is agressief als ze pas is gevangen en windt het voorste gedeelte van het lichaam in een serie S-bochten. Vanuit deze houding slaat ze met open bek toe.

De paartijd valt in de winter en de lente en er zijn kleine slangenconcentraties gedurende de paartijd gevonden. De eieren worden in de vroege zomer gelegd. Het zijn er 10 tot 12 per legsel. Na ongeveer drie maanden komen de 25-30 cm lange jongen uit het ei te voorschijn.

Boiga fusca, afkomstig van de Indonesische archipel, wordt soms als dezelfde soort als *Boiga irregularis* beschouwd. *Boiga fusca* lijkt inderdaad in vele aspecten op de bruine boomslang, maar kan een grotere lengte bereiken. In gevangenschap is de bruine boomslang gemakkelijk te houden op een dieet van muizen.

Groene boomslang *Dendrelaphis punctulatus* (Gray, 1826). Foto 7.

Beschrijving.

Deze slanke, onschuldige slang heeft een kop die slechts licht van de nek is afgescheiden en een lange zweepachtige staart. De dorsale kleur is groen, met tussen de schubben gele en blauwe puntjes die af en toe zichtbaar zijn. De schubben zijn glad.

Om het midden van het lichaam lopen 13 rijen schubben. De dieren hebben 180-220 ventralen, 90-139 gedeelde subcaudalen en een gedeelde anaalschub. De soort bereikt een lengte van 1,5 meter en overschrijdt soms de twee meter.

Verspreiding.

De groene boomslang komt overal in de regio van Sydney voor, maar het meest in heuvel- en rotsachtige gebieden.

Algemeen

De groene boomslang is overdag actief en leeft voornamelijk in bomen. In rotsachtige streken wordt ze gewoonlijk in rotsspleten en onder rotsblokken gevonden, vooral in de winter. De slang leeft vaak met meerdere exemplaren samen. Het voedsel bestaat uit vertebraten van geschikt formaat, waarbij kikkers het hoofdbestanddeel uitmaken. Deze voedselvoorkeur leidt bij veel exemplaren tot de aanwezigheid van huidwormen (een soort lintworm). De wormen hebben echter geen nadelig effect op de slangen.

Hoewel de soort niet giftig is, is ze vaak nerveus en zal ze bijten als ze wordt gevangen. De kleine naaldvormige tandjes veroorzaken wel wondjes, maar nauwelijks pijn. Voordat ze bijt, zet ze vaak de nek en het lichaam op en sist ze luid. Groene boomslangen ruiken sterker dan de meeste andere soorten.

Vroeg in de lente vindt de paring plaats en in december worden 3 tot 12 eieren gelegd. Na ongeveer 12 weken komen deze uit. De jongen zijn dan ongeveer 20 cm.